

Szlak Zabytków Techniki

LEKCJA MUZEALNA

Materiały dla nauczyciela

Źródło: http://www.muzeum.bielsko.pl/www/strona.php?jezyk=pl&foto=4&tresc=str_mtiw

❖ **Historia włókiennictwa w BB** - Bielsko i Biała zawdzięczały swój rozwój tkaninom wełnianym produkowanym od połowy XVI wieku, początkowo przez sukienników zrzeszonych w cechach. Głównymi rynkami zbytu były Polska i Węgry, od połowy XVIII wieku rozpoczęto też sprzedaż do krajów imperium tureckiego, tj. na dzisiejszy Bliski Wschód. Około 1800 roku w Bielsku pracowało już 520 mistrzów tkackich, a w Białej ok. 150. W 1806 roku sprowadzenie pierwszych przędzarek mechanicznych zapoczątkowało epokę industrializacji. Zaczęły powstawać fabryki wyposażane w najnowsze zdobycze techniczne, m.in. w 1826 roku uruchomiono pierwszą maszynę parową. Na początku XX wieku w bielsko-bialskim ośrodku przemysłu wełnianego, trzecim co do wielkości na terenie Austro-Węgier, działało już ponad dziewięćdziesiąt większych i mniejszych przedsiębiorstw tej branży: fabryk sukna, przędzalni, tkalni, farbiarni i zakładów apretury. Słynną "bielską wełnę" znał cały świat. Po 1918 roku Bielsko i Biała wraz z okolicą były drugim po Łodzi centrum włókienniczym Polski.

❖ **Ekspozycja w muzeum** - Istnieje wiele rodzajów wyrobów włókienniczych produkowanych z różnych surowców. Muzeum prezentuje głównie maszyny i urządzenia do produkcji wełnianych tkanin zgrzebnych, w tym słynnych bielskich sukien. Ekspozycje zgromadzono w czterech salach odpowiadających poszczególnym oddziałom dawnej fabryki.

❖ **Przemysł włókienniczy** (inaczej przemysł tekstylny) – gałąź przemysłu lekkiego zajmujący się przetwórstwem surowców na włókna, tkaniny, dzianiny

❖ **Wełna** – włókno naturalne uzyskiwane z okrywy włosowej (sierści) owiec, lam, wielbłądów, kóz, królików i innych. Włókno wełniane posiada charakterystyczne cechy (karbikowatość, łuskowatość, lanolina), dzięki którym nadaje się doskonale do wytwarzania wysokiej jakości wyrobów włókienniczych.

ZALETY WEŁNY:

- doskonałe właściwości termoizolacyjne
- doskonałe właściwości dźwiękochłonne
- duża higroskopijność
- pochłanianie promieniowania UV

Z najdłuższych włókien wełny żywej, uzyskuje się wysokiej jakości przędze czesankowe, natomiast z pozostałych rodzajów stosowanych jako domieszki do krótszych włókien wełny żywej, uzyskuje się niższej jakości przędze zgrzebne.